

Sodrómolyok ellensége: a fürkészek

Trichogramma evanescens petefürkész

Igen gyakori faj a petefémfürkészek családjába tartozó *Trichogramma evanescens* petefürkész, amely szinte valamennyi rügysodrómoly-faj petéit parazitálja. **A kifejlett rovar legföljebb 0,5-0,7 mm hosszú, szabad szemmel alig észrevehető.** Kizárólag rovarpetében élőszködik, abban fejlődik petéből bábbá. A gazdatozásba általában egy petét rak, de nagyobb petébe többet is. Amennyiben egy gazdapetében több parazita fejlődik, azok közös röplyukon távoznak. A kirepülő fürkészek ivarérettek, a nőstények a párosodást követően azonnal peterakáshoz kezdhetnek.

A bábölő fürkész nősténye

Évente 5-8 nemzedéke fejlődik és a petefűrkeszek előbáb állapotban telelnék át a gazdaállat petéiben.

Számos országban foglalkoznak tömegtenyésztésükkel is. Itthon a Trichoplus fürkészdarázs és Trichosafe fürkészdarázs nevű, élő szervezetet tartalmazó rovarölő készítmények kaptak engedélyt zöldségfélékben és kukoricában. **A valódi fürkészek közül a molyrontó és a bábölő fürkészek több faja is említést érdemel mint a ligeti sodrómoly, a kerti sodrómoly, az alma- és rózsailonca, a rügysodró tükrösmoly hernyójának parazitoidjai.** A molyrontó fürkészeknek évente két nemzedéke fejlődik. Gazdaállataik fiatal, fejletlen hernyóiban telelnék át, szintén lárva stádiumban. Tavasszal a gazdaállat fejlődésével tovább élősködnek, és amikor a hernyó bebábozódik, bábbá alakulnak benne. Az így elpusztult lepkebábból nem a lepke, hanem a fürkész kel ki, május-június hónapban. A bábölő fürkész ivarérett alakjai nagy egyedszámban képesek áttelelni a fakéreg alatt, a korhadó fákban, az avarban. A nőstények általában a harmadik lárvastádiumú hernyót támadják meg. A gazdaállat mindenképpen a bábállapotban pusztul el, innen származik a nevük is.

Molyrontó fürkész

Egy-egy fürkésznőstény többnyire 50-60 hernyót támad meg, tehát élősködő tevékenysége jelentős.

Egyik fajt sem alkalmazták még a biológiai védekezésben. Mivel meglehetősen magas egyedszámban vannak jelen a gyümölcsöseinkben, a legfontosabb feladatunk a kímélésük, hogy életben maradjanak, és számíthassunk hasznos tevékenységükre. A bábölő fürkész egyik gazdaállata a pókhálósmoly hernyója is. (Lásd külön írásunkat.) Egy másik csoport a sodrómolyrontó gyilkosfürkészek, amelyek elsősorban sodrómolyokat támadnak meg. **Évente 2-3 nemzedékük fejlődik és a sodrómoly hernyóiban telelnek át.** E fajcsoport nősténye tojócsövével a harmadik vagy a negyedik stádiumú hernyóba helyezi petéit, majd a kikelő fürkészlárva a lárvaállapot végéig a gazdában él és azzal táplálkozik. Az élősködés folyamán a gazdaállat eleinte egészségesnek látszik, de később a színe elhalványul, és a fürkész távozása után 1-3 nappal elpusztul. A sodrómolyrontó gyilkosfürkészek kisebb-nagyobb mennyiségben jelen vannak gyümölcsöseinkben.

Szerző: Dr. Koleva Roszica

Közzététel ideje: 2020. 01. 01., szerda, 08:00

A forrás webcíme: <https://magyarmezogazdasag.hu/2020/01/01/sodromolyok-ellensege-furkeszek>

Sodrómolyok ellensége: a fürkészek

Közzétéve itt: magyarmezogazdasag.hu az Agrárhírportál (<https://magyarmezogazdasag.hu>)
